

Juryrapport Marga Jacobs Milieuprijs
januari 2026

Tweede uitreiking Marga Jacobs Milieuprijs

In 2020 overleed Marga Jacobs, voorzitter van de vereniging Leefmilieu. Een groot deel van haar leven heeft ze zich belangeloos ingezet voor het ondersteunen van mensen die opkomen voor het lokale leefmilieu. Zij deed dat met veel passie en op een geheel eigen wijze, waarbij ze mensen steeds met elkaar wist te verbinden. Een aantal (oud-) bestuursleden van Leefmilieu heeft het initiatief genomen om Marga te eren met een tweejaarlijkse milieuprijs. Daarmee willen ze tegelijkertijd mensen een pluim geven die zich, zoals Marga, met veel energie inzetten voor een beter leefmilieu.

Jury

De jury, bestaande uit weervrouw Margot Ribberink, weduwnaar van Marga Jacobs Wil Janssen, voorzitter van vereniging leefmilieu Claudia van Steen, emeritus-hoogleraar Milieu en beleid Pieter Leroy, journalist Rob Jaspers en klimaathoogleraar Heleen de Coninck, was onder de indruk van de verschillende manieren waarop de genomineerden zich inzetten voor een beter milieu. Zij doen dat soms als stille kracht door mensen mondig te maken, soms door als spil in een breed bestuurlijk netwerk naar oplossingen te zoeken, maar altijd als onderdeel van de lokale gemeenschap en als cultureel bruggenbouwer. Een breed scala aan bekende en nieuwe praktijken en strategieën van het milieuactivisme is vertegenwoordigd.

Criteria en procedure

De jury evalueert aan de hand van een flink aantal criteria. Het versterken of empoweren van (groepen van) burgers en het bijdragen aan de oplossing van milieuproblemen staan daarin centraal. Daarbij heeft zij ook gelet op de wijze waarop de milieuactie gevoerd wordt, in de geest van Marga: met energieke inzet, aanstekelijke passie en enthousiasme, doorzettingsvermogen, positiviteit en optimisme bij tegenslagen, vernieuwingskracht, besluitvaardigheid, verbindend vermogen, gezelligheid en luchtigheid.

Op basis van die criteria heeft de jury op 9 oktober 2025 een shortlist met drie genomineerden opgesteld en heeft ze op 4 november 2025 gesprekken gevoerd met diegenen die de kandidaten hadden genomineerd. Stuk voor stuk waren dat informatieve gesprekken: over de argumentatie achter de voordracht, over de bijzondere kenmerken van de voorgedragen persoon en het voorgedragen initiatief.

Wie zijn de genomineerden?

Joke Kolthoff, aangedragen door Leo van Kampenhout

Mensen die rond bloementelers wonen, leven in grote onzekerheid. Bloementelers weigeren vaak inzicht te geven in hun gebruik van bestrijdingsmiddelen. Bij omwonenden spoken dus vragen door het hoofd: wat wordt er gespoten, en wanneer moet ik mijn ramen dichtdoen om de gezondheid van mijn familie te beschermen?

Joke Kolthoff is iemand die deze onzekerheid omzette in actie. Ook zij woont naast sierteeltbedrijven. “De onzekerheid belast je leven, het veroorzaakt enorm veel stress”, zei ze hierover in een interview met Trouw. De vrijwilliger bij de vereniging *Metten=Weten* strijdt voor een schone leefomgeving, zonder pesticiden. Dat doet zij als stille kracht van de organisatie. De organisatie doet metingen door tientallen, zo niet honderden, monsters af te nemen om meer te weten te komen over pesticidegebruik in Nederland en de impact daarvan op mens en milieu.

Joke zoekt altijd de verbinding, en men weet haar ook te vinden. Zij helpt mensen die plots geconfronteerd worden met pesticidegebruik voor hun deur. Ze geeft informatie, dempt onzekerheid en maakt omwonenden mondig. Dankzij haar weten ze de gang naar lokale overheden te vinden om hun beklag te doen. Daarnaast treedt Joke graag buiten haar bubbel en zoekt ze het gesprek op met telers. Haar strijd is immers tegen de overheid die haar eigen regels moet handhaven, en niet tegen individuele telers.

Joke heeft niet de intrinsieke drang om op de voorgrond te treden, maar ze is daartoe wel geroepen. Kennis zonder kennisdeling is immers weinig waard. Ze spreekt in bij gemeenten, bij Provinciale Staten van Drenthe en zelfs bij een hoorzitting in de Tweede Kamer. Daar informeert ze bestuurders en politici over de gevaren van sier- en bollenteelt, doorgaans met succes. Chemische middelen in de tuinbouw worden steeds kritischer gezien en sommige overheden vaardigen verboden uit. Het nieuwste waagstuk: samen met andere omwonenden een rechtszaak voeren tegen de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN), om inzicht in spuitgegevens af te dwingen.

De jury hoopt dat Joke, als motorblok achter de strijd voor transparantie en tegen pesticidegebruik, haar belangrijke werk nog lang blijft doorzetten.

Alfred Blokhuisen, aangedragen door Maurice van Uden

De luchtvaart in Nederland is veruit de grootste uitstoter van CO2 en vervuult het milieu met PFAS, zware metalen en ultrafijnstof. Maar de overheid beschermt haar burgers daar niet tegen. Om de zogeheten ‘banenmotor’ te behouden, worden zorgen van omwonenden vaak weggeschoven. “Slapeloos, radeloos, rechtenloos” kopte NRC dit jaar over de situatie van omwonenden rondom vliegvelden.

Precies tegen dat onrecht strijdt **Alfred Blokhuisen** als voorzitter van Stichting SchipholWatch en de vereniging van omwonenden van Rotterdam Airport (BTV-Rotterdam). Met zijn vaardigheden als netwerker en zijn politieke ervaring speelt Alfred een belangrijke rol in het luchtvaartdebat.

De jury waardeert de verschillende methoden die Alfred inzet om zijn doelen te bereiken. Hij draagt bij aan juridische procedures, werkt aan bewustwordingscampagnes, start burgerlobbies, werkt samen met andere maatschappelijke organisaties én trommelt wanneer nodig de politieke cavalerie bij elkaar. Alfred legt alle contacten en bundelt de benodigde krachten. Non-stop bellen, mensen uitnodigen: hij vervult een onmisbare rol. Daarbij schuwt hij de confrontatie met de tegenpartij niet, bijvoorbeeld toen hij de Pilotenvakbond uitnodigde voor een gesprek met zijn leden.

Alfred begon in 2020. Mede dankzij zijn inzet kantelt de publieke opinie. De vanzelfsprekendheid van de economische meerwaarde van Schiphol wordt betwijfeld en er komt steeds meer aandacht voor de overlast en klimaatvervuiling door de luchtvaart. De jury hoopt van harte dat Alfred zijn belangrijke werk nog lang zal voortzetten.

Geert Verstegen, aangedragen door Frank van Dungen

“Voorzitter tegen wil en dank” kon de jury lezen in de voordracht voor **Geert Verstegen**. “Hij wil helemaal geen voorzitter zijn.” Maar hij is het toch: voorzitter van het Brabants Burgerplatform en Milieuvereniging Land van Cuijk. En samen met dat netwerk strijdt hij voor een resolute omslag naar biologische, natuurinclusieve, regeneratieve of lokaal grondgebonden landbouw. In twee woorden: ‘minder beesten’.

De jury prijst de inzet en het doorzettingsvermogen van Geert, maar heeft bovenal waardering voor zijn nimmer stakende zoektocht naar verbinding. Van boerenzoon tot ‘minder beesten’, Geert zoekt niet de polarisatie maar gaat in gesprek met iedereen: van boeren tot gemeenten en van lokale gemeenschappen tot omwonenden. Als voorzitter van een ‘club van clubjes’ is hij expert in het bereiken van overeenstemming. Geert weet als geen ander dat de echte akkoorden worden bereikt tijdens de nazit – ‘de derde helft’.

Hij is sterk geworteld in zijn gemeenschap. Hij weet over ieder bedrijf wel een verhaal te vertellen. Verhalen ophalen doet hij als geen ander. Hij weet dat een boer zijn of haar zorgen en frustraties opstapelt. Dat moet er eerst uit – en daarvoor biedt Geert een welwillend luisterend oor – voordat er iets nieuws in kan. Daarnaast belegt hij bijeenkomsten om te komen tot nieuwe visies voor een gezonde omgeving in het Land van Cuijk, sámen met agrarische bedrijven die een duurzame omslag willen maken.

Een groot wapenfeit van Geert is de zogeheten stalderingsregeling in Noord-Brabant. Deze ontstond toen Gedeputeerde Anne-Marie Spierings boerenorganisaties en het Brabants Burgerplatform samen aan tafel bracht. Door overleg en geven en nemen ontstond een compromis, want liever creatief dan defensief. Boeren zouden hun bedrijf met nieuwe stallen mogen uitbreiden, als ze in ruil daarvoor oude stallen sloopten. Plots was structurele krimp van het aantal dieren in Noord-Brabant in zicht.

De jury hoopt van harte dat Geert zijn harde werk voortzet, én zijn methode van overleg en compromis zonder verlies van idealen meegeeft aan de volgende generatie milieuactivisten.

De laureaat | Prijsuitreiking

De jury had graag aan alle genomineerden de prijs gegund. Iedere genomineerde speelt een eigen belangrijke rol in haar of zijn respectievelijke organisatie en omgeving. Alle drie staan ze fier verbindend in een gepolariseerd maatschappelijk debat en zoeken zij naar een strategisch antwoord. Iedere plek heeft een Joke, Geert of Alfred nodig, als stille kracht, met bestuurlijke vaardigheden en de nodige gezelligheid.

Toch, omdat de prijs maar één keer uitgereikt kan worden, heeft de jury besloten de prijs toe te kennen aan **Geert Verstegen** van het Brabants Burgerplatform.

Geert brengt een Brabantse Schwung mee in zijn inzet voor het milieu. Juist zijn unieke persoonlijkheid, waarmee hij de 'tegenstander' regelmatig treft als lid van de lokale fanfare of op het erf, zorgt ervoor dat hij bruggen kan bouwen en resultaten kan boeken. Kortom, Geert is met zijn combinatie van optimisme, gezelligheid en luchtigheid, doorzettingsvermogen, aanstekelijke passie én als verbinder een waardig voorbeeld in de geest van Marga Jacobs. De jury hoopt dat het ontvangen van deze prijs Geert zal inspireren en motiveren om nóg een periode door te strijden voor een gezonde en groene wereld.